

Zoltán Borbély (Eger, Colegiul Károly Eszterházy): *Mișcarea lui György Homonnai Drugeth*

Primii ani ai domniei lui Gabriel Bethlen erau caracterizați de combaterea problemelor de legitimitate și de eforturile de consolidare a puterii sale. Deși în urma compromisului cu sașii și prin semnarea tratatului de la Trnava s-a diminuat amenințarea politică și militară directă, curtea de la Viena a încercat în continuare prin toate metodele posibile slăbirea puterii lui Bethlen. De aceea, ei l-au susținut pe György Homonnai Drugeth, care avea pretenții la tron prin unchiul său, Bálint Drugeth. Pe lângă sprijinul împăratului și cel al lui Melchior Khlesl, nobilul convertit a inițiat tratative și cu Ali, pașa din Buda, respectiv și-a mobilizat relațiile poloneze. Legându-se de mișcarea voievodului muntean alungat, Radu Șerban, a început un atac împotriva lui Bethlen în anul 1616. Nu s-a ajuns însă la un conflict armat semnificativ, mulțumită intervenției palatinului și a ordinelor din Ungaria Superioară.

De istoria mișcării s-a ocupat Vilmos Fraknói, în legătură cu Pázmány Péter, iar mai târziu Sándor Szilágyi a adunat o serie întreagă de izvoare istorice și bazându-se pe acestea a scris și cronica evenimentelor. Izvoarele și rezultatele cercetărilor recente ne permit însă și o analiză mai amplă a contextului general. Într-o perspectivă mai largă, prin intermediul sprijinitorilor lui Homonnai primim o imagine interesantă despre evoluția relațiilor internaționale, în special celor poloneze, turcești și austrieci, respectiv pot fi urmărite acele circumstanțe diplomatice care au dus până la urmă la predarea cetății Lipova. Activitatea și scopul lui Homonnai au avut legături strânse cu contrareforma începută în anii 1610, respectiv cu noua mișcare religioasă de mare amploare, *Ordo Militiae Christianae*. Domeniile din Ungaria Superioară ale nobilului convertit la catolicism au însemnat un loc strategic pentru Viena și iezuiți împotriva Transilvaniei și a nobilimii protestante.

Conflictele politico-religioase din anii 1610 s-au desfășurat cu cea mai mare intensitate în Ungaria Superioară, iar prin mișcarea lui Homonnai s-au evidențiat foarte mult punctele sensibile. Cu timpul în spatele părților implicate în conflict s-a văzut din ce în ce mai clar opoziția crescândă dintre împărat și principe. Scopul expunerii este ca prin intermediul mișcării lui Homonnai, să prezint într-un cadru internațional cele mai importante conflicte ale perioadei de dinaintea atacului lui Bethlen și relațiile principelui în Ungaria Superioară.